

บทวิจารณ์หนังสือ

ศิริพร จิรวัฒน์กุล และ อรุณ จิรวัฒน์กุล.

วิจัยจากการประจำ เรียนแบบทีละขั้น R to R Step by Step:

คู่มือการทำวิจัยจากการประจำฉบับ กชค.

กรุงเทพฯ: บริษัทจุน พับลิชซิ่งจำกัด.

ผศ.ดร.สุเทพ กาธุณย์ลักษณ์¹

บทคัดย่อ

หนังสือชื่อ “วิจัยจากการประจำ เรียนแบบทีละขั้น R to R Step by Step: คู่มือการทำวิจัยจากการประจำฉบับ กชค” เขียนโดยผู้เขียนที่ผ่านประสบการณ์จริงในการทำอวาร์ดูอาร์ ด้วยการถ่ายทอดแบบทีละขั้น เพื่อให้ผู้สนใจสามารถติดตามและเรียนรู้ไปตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการนำผลไปใช้ เพื่อพัฒนาคนและพัฒนางาน เนื้อหาภายในเล่นอ่านง่าย ง่ายต่อการอ่านและจัดเป็นระเบียบ เป็นการบูรณาภิชานเบื้องต้นสู่การทำวิจัยที่สามารถปฏิบัติตามได้ เนื้อหาเริ่มตั้งแต่ทำไม้จึงต้องวิจัยงานประจำที่ทำอยู่ จะวิจัยอะไรบ้าง วิจัยอย่างไร การตั้งค่าตามการวิจัย และแนวทางการเขียนโครงร่างการวิจัยจากการประจำ นอกจากนั้น หนังสือเล่มนี้ยังมีอะไรใหม่ ๆ ที่น่าศึกษา ซึ่งแตกต่างจากเล่มอื่น ๆ อีกด้วย จึงเหมาะสมที่ผู้อ่านจะหาซื้อมาอ่านได้อย่างเพลิดเพลินโดยมีต้องลงเล เพื่อจะได้ศึกษาวิธีการทำวิจัยอีกแนวทางหนึ่งที่ดูเหมือนทำไม่ยาก

173

Abstract

The book entitled ‘Routine to Research, Step by Step: A Manual of Doing Research from Routine – the ABC Edition’ written by the authors who had a direct experience in doing research from routine. The authors transmit R to R step by step in order that the interested person is able to pursue knowledge and learn from beginning to ending with using the results for development of personnel and work. The content of the book is easy to read, concise and well organized as the basis laid for achievement of how to do routine research which can be followed. The content begins with why to do R to R, what to do with R to R, how to do it, how to ask a research question and how to write a research outline from routine. In addition, this book contains something new, interesting, and valuable

¹ สาขาวุฒิศาสตร์และการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

for study, which is much more different from other books. Certainly, this book is suitable for a reader to buy without hesitation in order that another way of doing research which seems not difficult can be pursued through rather pleasant reading.

เนื้อหา

‘วิจัยจากการประจํา เรียนแบบทีลําชั้น R to R Step by Step : คู่มือการทำวิจัยจากการประจํา ฉบับ กขค’ คือชื่อหนังสือที่ผู้วิจารณ์กำลังจะทำการวิจารณ์อยู่นี้ เขียนขึ้นจากประสบการณ์ของผู้เขียนร่วม สองท่านคือ ศิริพร จิรวัฒน์กุล และ อรุณ จิรวัฒน์กุล ในขณะที่ทำงานอยู่และทำการวิจัยจากการประจําที่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทั้งจากประสบการณ์ในการเป็นผู้สอนและที่ปรึกษาให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้าน วิทยาศาสตร์สุขภาพในสาขาต่าง ๆ ให้ทำอาจารย์ได้สำเร็จ หนังสือเล่มนี้จึงให้ทั้งสารสนเทศเบื้องต้น (ABC หรือ กขค) และคำชี้แนะเกี่ยวกับวิธีการทำวิจัยจากการประจําที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ R to R ใน ความหมายของผู้เขียนก็คือ Routine to Research หรือการทำงานประจําให้เป็นงานวิจัย หรือการทำวิจัยจาก งานประจํา ผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้โดยตรงได้แก่ บุคลากรในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชากีฬา รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานในสาขาอื่น ๆ ที่ต้องการนำอาจารย์ที่ปรึกษาไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งผล จากการทำวิจัยที่ประสบความสำเร็จด้วยวิธีการ R to R นั้น ก็เพื่อจะได้ใช้ในการพัฒนาคนและพัฒนางานที่ ทำอยู่ให้ดีขึ้น

จากรูปเล่มที่ดูบาน ๆ อยู่ที่จำนวน 156 หน้า และราคาที่ย่อมเยา คือ 110 บาท รวมทั้งหน้าตาของ การออกแบบปก และเนื้อในแบบดูเรียบง่าย ง่ายทั้งรัด ดูเหมือนหนังสืออ่านเล่นมากกว่าหนังสือทาง วิชาการ ทำให้หนังสือเล่มนี้เหมาะสมที่จะซื้อมาเป็นเจ้าของ เพื่อศึกษาหรือเป็นคู่มือในการทำวิจัยได้ดี โดยเฉพาะ การวิจัยงานประจําที่เราทำอยู่ให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น เพื่อความมีชื่อเสียงหรือเพื่อความก้าวหน้า โน้มอีซึพของผู้ทำวิจัยที่สุดแล้วแต่

เนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในสารบัญมีอยู่ด้วยกัน 7 บทดังจะได้นำเสนอแต่ละบท หัวข้อของแต่ละบท ดังนี้:

บทที่ 1 อาจารย์: อะไร ทำไม่ และอย่างไร

บทที่ 2 คําถามงานวิจัยจากการประจํา

บทที่ 3 คําถามงานวิจัยกับแบบงานวิจัยที่ใช้มากในงานประจํา

บทที่ 4 แนวทางการเขียนโครงร่างการวิจัยเพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์งานประจํา

บทที่ 5 แนวทางการเขียนโครงร่างการวิจัยเพื่อทดลองใช้วิธีการใหม่ในงานประจํา

บทที่ 6 โครงร่างการวิจัยเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานประจํา

บทที่ 7 แนวทางการเขียนโครงร่างการวิจัยจากการประจําเพื่อพัฒนาวิธีการ

วิธีการดำเนินการเขียนทุกบทเป็นการท้าทายที่บ่งชี้ให้เห็นว่าการทำ R to R ทำง่าย ทำคนเดียว หรือเป็นทีมก็ได้ อย่างเช่นในบทที่ 1 ได้นำเสนอว่า เมื่อคนทำงานเริ่มตั้งคําถาม ต้องการหาคำตอบ ก็เป็น

การเดินทางเข้าสู่กระบวนการการทำงาน R to R ซึ่งประกอบไปด้วย การเรียนรู้ร่วมกัน กัลยา ณ มิตร การใช้ วิธีวิทยาการวิจัย การจัดการความรู้ และการคิดเชิงบวก

ในบทที่ 2 การตั้งคำถามงานวิจัยจากงานประจำฯ มีทั้งการตั้งคำถาม ซึ่งประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ที่มีสมมุติฐานของงานวิจัยหรือไม่มี(ในกรณีเป็นคำถามเชิงพรรณฯ ไม่ต้องมีสมมุติฐาน) พร้อมทั้งมีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายให้เข้าใจชัดเจนในงานประจำฯ งานที่พบว่าต้องทำวิจัย และพัฒนา

ในบทที่ 3 เกี่ยวกับคำถามงานวิจัยกับแบบงานวิจัยที่ใช้กันมากในงานประจำนั้น ผู้เขียนได้กล่าวถึง แบบงานวิจัยเชิงปริมาณทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มักนำมาใช้กับ R to R ว่าแบ่งเป็น 3 แบบ คือแบบ งานวิจัยเชิงพรรณฯ แบบงานวิจัยเชิงวิเคราะห์ และแบบงานวิจัยเชิงทดลอง และยังแจกแจงให้เห็นภาพ ความแตกต่างของแบบงานวิจัยทั้ง 3 แบบ นอกจากนั้นยังได้นำเสนอแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ และแบบ งานวิจัยเชิงปฏิบัติการด้วยการแสดงให้เห็นภาพของความแตกต่างตามหัวข้อและสาระสำคัญ

ในบทที่ 4 เกี่ยวกับแนวทางการเขียนโครงร่างการวิจัย เพื่อทำความสะอาดเข้าใจสถานการณ์งานประจำฯ ได้กล่าวถึงแนวทางในการเขียนตามหัวข้อดังต่อไปนี้: ปัญหาและความสำคัญของปัญหา วรรณกรรมที่ เกี่ยวข้อง คำถามงานวิจัย วัตถุประสงค์งานวิจัย ครอบแนวคิดการวิจัย จริยธรรมการวิจัยครอบเวลาการ วิจัย และบประมาณการวิจัย และได้นำเสนอตัวอย่างโครงร่างการวิจัย R to R เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ งานประจำฯ เรื่อง ‘การศึกษาอาหารประจำวันที่ผู้ป่วยเบาหวานบริโภคในครอบครัว’ ซึ่งผู้อ่านหนังสือคู่มือนี้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนโครงร่างการวิจัยเรื่องอื่น ๆ ในแนว R to R ในลักษณะเทียบเคียง ได้

ในบทที่ 5 เกี่ยวกับแนวทางการเขียนโครงร่างการวิจัยเพื่อทดลองใช้วิธีการใหม่ในงานประจำฯ ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างโครงร่างการวิจัย R to R เรื่อง ‘ประสิทธิผลของการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของ ผู้ป่วยโรคเบาหวานโดยการลดปริมาณการบริโภคอาหารประเภทแบ่งและน้ำตาลลงจากที่เคยบริโภคเดิม ร้อยละ 25’ ในบทที่ 6 เกี่ยวกับโครงร่างการวิจัยเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานประจำฯ ผู้เขียนได้ยกตัวอย่าง แนวทางการเขียนโครงร่างการวิจัยประเมินผลการจัดการอบรม ซึ่งครอบคลุมการวิจัยเกี่ยวกับขั้นวาง แผนการอบรม ขั้นดำเนินการอบรม และในบทที่ 7 ซึ่งเป็นบทสุดท้ายเกี่ยวกับแนวทางการเขียนโครงร่าง การวิจัยจากงานประจำฯ เพื่อพัฒนาวิธีการ ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างโครงร่างการวิจัย R to R เรื่อง ‘การพัฒนา ระบบการป้องกันและบำบัดโรคซึมเศร้าสู่การพัฒนานโยบายสุขภาพจิตที่มีความละเอียดอ่อนเชิงเพศ ภาวะ’ ซึ่งเขียนได้สมบูรณ์แบบที่สุดกว่าตัวอย่างอื่น ๆ ในส่วน เพราะมีการรวมเอาเอกสารอ้างอิง และ บรรณานุกรมไว้ในโครงร่างนั้นด้วย

จุดเด่นของหนังสือนี้ได้แก่ เนื้อหาที่แบ่งกให้ใหม่ ชัดเจน ยกตัวอย่าง เช่น การใช้ knowledge management หรือการจัดการความรู้ (KM) ในขั้นตอนการวิจัย ความเห็นชอบจาก คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ และโปรแกรมสถิติเช่น Epidata เพื่อการประมวลผล เป็นต้น จุดเด่น คืออย่างหนึ่งได้แก่ การให้ตัวอย่างโครงร่างการวิจัยในหลาย ๆ บท เพื่อให้ผู้วิจัยได้รู้ว่าในโครงร่างการวิจัย

R to R ผู้วิจัยจะต้องทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร ทำเมื่อไร และทำไม่ถึงต้องทำ จึงจะทำให้งานวิจัยนั้นมีคุณค่า มีความน่าเชื่อถือ และเปี่ยมไปด้วยคุณธรรมโดยแท้จริง

กล่าวโดยสรุปหนังสือชื่อ 'วิจัยจากการประจำเรียนแบบทีละขั้น R to RStep by Step: คู่มือการทำวิจัยจากการประจำเรียนแบบ กขค' มีคุณค่าอย่างยิ่ง เหมาะสำหรับบุคลากรในสาขาวิชาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาศึกษา และผู้ที่ต้องการพัฒนางานประจำที่จำเจ เพื่อเปลี่ยนงานที่จำเจให้กล้ายเป็นความท้าทาย ผู้วิจารณ์ขอส่งเสริมให้ผู้อ่านบทวิจารณ์นี้ได้สัมผัสกับการอ่านฉบับจริง แล้วจะพบว่าเป็นหนังสือที่คู่ควรอย่างยิ่งกับผู้ที่สนใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคนและพัฒนางานประจำ